

ÖREBRO UNIVERSITET

INSTITUTIONEN FÖR
VÄRDVETENSKAP OCH OMSÖRG

UTBILDNINGSPLAN

RÖNTGENSJUKSKÖTERSKEPROGRAMMET, 120 POÄNG *The Programme for Diagnostic Radiology Nursing, 120 points*

Utbildningsplanen är fastställd av Fakultetsnämnden för medicin, naturvetenskap och teknik 2002-10-10.

1. ALLMÄNT

Utbildningsprogrammet erbjuder ett studieprogram som leder till en röntgensjuksköterskeexamen. I utbildningen ingår såväl teoretiska som kliniska studier. Programmet skall ge studenten ett vetenskapligt förhållningssätt till de kunskaper och färdigheter som röntgensjuksköterskeprofessionen bygger på samt kunna vara en förberedelse till forskarutbildning.

2. UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för grundläggande högskoleutbildning

Den grundläggande högskoleutbildningen skall ge studenterna förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar, förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem samt beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå, följa kunskapsutvecklingen och utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området (1 kap. 9§ högskolelagen/HL).

2.2 Mål för Röntgensjuksköterskeprogrammet

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap. 9§ HL)

För att erhålla röntgensjuksköterskeexamen skall studenten ha:

- de kunskaper och färdigheter som krävs för att kunna arbeta som röntgensjuksköterska,
- förmåga att självständigt planera och genomföra undersökningar och behandlingar utifrån patientens förutsättningar och remissinnehåll,
- förmåga att bearbeta och bedöma resultat,
- förmåga att kunna utveckla och förbättra metoder och tekniker inom medicinsk diagnostisk radiologi samt kunna utveckla och säkra kvaliteten,
- förmåga att medverka till att all bestrålning av patienten skall vara optimerad med avseende på stråldoser samt att strålskyddsföreskrifter följs,
- förmåga att hantera läkemedel på ett adekvat sätt samt kunna informera patienten om läkemedel, deras effekt och biverkningar,

- insikt i yrkesrollen och vara förberedd för lagarbete och samverka med andra yrkesgrupper,
- god självkännedom och förmåga till inlevelse och därigenom, utifrån ett etiskt förhållningssätt och en helhetsbild av människan, ha förmåga att värna om patienter och deras närstående (bilaga 2, högskoleförordningen/HF).

3. UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Programmet omfattar 120 poäng varav 80 poäng (A, B, C-nivå) utgör kurser inom det medicinska området med inriktning mot radiologi. Resterande poäng utgörs av 30 poäng omvårdnadsvetenskap och 10 poäng kurser inom vårdkommunikativt arbete. I programmet ingår 75 poäng teoretiska studier och 45 poäng kliniska studier. Hjärt- och lungrehabilitering skall genomföras under utbildningen.

För alla kurser inom programmet finns en kursplan som fastställs av institutionsnämnden, där kursens syfte, innehåll, studieformer, litteratur samt examinationsformer anges. Till varje kurs finns också en studiehandledning där mer detaljerad information om kursen ges.

Kurser inom det medicinska området innehåller grundläggande moment beträffande anatomi, fysiologi, mikrobiologi, sjukdomslära och farmakologi samt medicinsk radiologi. Medicinsk radiologi avser läran om att skaffa information om människokroppen genom avbildning med olika tekniker för att erhålla ett diagnostiskt material av god kvalitet, vilket leder till att en optimal diagnos kan ställas. Undersökningarna kan indelas i konventionella, akuta och interventionella undersökningar. I ämnet ingår studier om hur kontraster tas upp av kroppen och hur strålning penetrerar olika vävnader. Studierna innefattar undersökningsmetodik, diagnostik, digital teknik, teknologi, fysik, strålning och strålhygien. I uppsatsarbetet förenar studenten innehåll från det medicinska området med inriktning mot radiologi och fördjupade studier i vetenskapligt arbetssätt.

Kurser i omvårdnadsvetenskap har sin utgångspunkt i studiet av människans behov och upplevelser av omvårdnad i samband med ohälsa. Begreppen person, interaktion sjuksköterska och patient, praktik, miljö/omgivning samt hälsa samt relationen mellan dessa begrepp är centrala fenomen. Kunskaper krävs om en stor målgrupp, som omfattar människor i alla åldrar med olika grad av hälsa, sjukdom och funktionshinder av akut och kronisk karaktär, från helt friska till allvarligt sjuka människor. Det korta mötet som förekommer i kombination med avancerad teknisk utrustning innebär en särskild problematik. Studenterna tränas i att förstå betydelsen av ett gott bemötande och skapandet av en god omvårdnadsrelation, särskild uppmärksamhet riktas mot de korta möten som förekommer vid radiologiska undersökningar. Även akut/kataströfsituationer ingår.

Kurser inom området vårdkommunikativt arbete har en inriktning på olika insatser och innefattar kunskaper i vårdpedagogik, vårdpsykologi, vårdsociologi, vårdetik/filosofi samt organisation och ledarskap. Kurserna är programöverskridande, vilket betyder att studenter från olika program och professioner utifrån en gemensam värdegrund samläses i så stor utsträckning som möjligt för att förberedas för teamarbete

Ett flervetenskapligt perspektiv, där de humanistiska värderingarna är grundläggande, präglar hela utbildningsprogrammet och delar från de tre områdena ovan integreras inte minst under de kliniska studierna. Härigenom sker en integrering av kursinnehållet från det medicinska området med inriktning mot radiologi där högteknologisk utrustning inkluderas, omvårdnadsvetenskap och vårdkommunikativt arbete till den syntes och det helhetsperspektiv som utgör kärnan i röntgensjuksköterskans yrkesprofession.

3.2 Kurser som ingår i programmet

(kurser med fet stil utgör kurser inom det medicinska området med inriktning mot radiologi)

Termin 1

Anatomi och fysiologi med allmän inriktning	A	10 poäng
Omvårdnad inom medicinsk radiologi	A	10 poäng

Termin 2

Spec.omv. inom med.radiologi I, klin. studier	A	5 poäng
Vetenskaplig grundkurs	A	5 poäng
Sjukdomslära med farmakologi	A	10 poäng

Termin 3

Anatomi	B	5 poäng
Strålningsfysik och teknik	A	5 poäng
Spec.omv. inom med. radiologi II, klin. studier	A	5 poäng
Vetenskaplig metodik	B	5 poäng

Termin 4

Vårdkommunikativt arbete del I	A	5 poäng
Konventionella röntgenunders. klin.studier	B	5 poäng
Akutsjukvård, kliniska studier	B	5 poäng
Vårdkommunikativt arbete del V	A	5 poäng

Termin 5

Spec.omv. inom med. radiologi III, klin.studier	B	5 poäng
Datortomografi, kliniska studier	B	5 poäng
Diagnostisk radiologi	C	5 poäng
Akuta röntgenundersökningar, klin. studier	C	5 poäng

Termin 6

Strålningsfysik och teknik	B	5 poäng
Examensarbete	C	10 poäng
Fördjupningskurs i med radiologi, klin. studier	C	5 poäng

3.2 Studieformer

I utbildningen ingår föreläsningar, seminarier, fältstudier, laborationer, kliniska studier, grupparbeten och projektarbeten. Individuella studier sker även på röntgenklinik. För närmare beskrivning av innehåll, se respektive kursplaner och studiehandledningar.

I den kliniska utbildningen integreras teori, metod och teknik till handlingsberedskap. Studieförmåorna syftar till att stimulera det egna lärandet och den personliga utvecklingen.

För att utveckla ett professionellt förhållningssätt är självkännedom av stor vikt och under utbildningen övas det framför allt genom reflekterande samtal och handledning. Den studerande ges möjlighet till aktivt kunskapssökande, kritiskt tänkande och problemlösning på vetenskaplig nivå.

Vissa av kurserna läses gemensamt med andra utbildningar inom institutionen. Detta syftar till ökad förståelse för och träning i att samarbeta med andra yrkeskategorier.

3.4 Obligatorisk närvaro

Krav på obligatorisk närvaro föreligger inom de kliniska avsnitten och kan delvis föreligga inom andra delar i programmet. Vilka moment och omfattningen där undervisningen är obligatorisk framgår av respektive kursplan.

3.5 Tröskelregler

För att få påbörja kurser på B-nivå skall 20 poäng vara avklarade inom det medicinska området med inriktning mot radiologi samt inom omvårdnadsvetenskap. För att påbörja kurser på C-nivå inom det medicinska området med inriktning mot radiologi får högst 5 poäng återstå från B-nivån.

4. INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

En strävan är att internationaliseringsarbetet skall genomsyra hela utbildningen och bidra till ökad kunskap och ett vidgat perspektiv.

Örebro universitet, Institutionen för vårdvetenskap och omsorg, har samarbetsavtal med olika lärosäten i världen. Studenten kan på eget initiativ gå kurser vid lärosäten i andra länder.

5. BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator) (6 kap. 10§ HF).

Som betyg skall användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd om inte högskolan föreskriver annat betygssystem (6 kap. 11§ HF).

6. EXAMEN

Röntgensjuksköterskeexamen erhålls efter fullgjorda kursfordringar om sammanlagt 120 poäng. Mål: se punkterna 2.1 och 2.2
Examensbevis utgör underlag för Socialstyrelsens utfärdande av legitimation.

7. BEHÖRIGHET FÖR TILLTRÄDE TILL PROGRAMMET

Förutom grundläggande behörighet krävs standardbehörighet F.1.1, d.v.s. Matematik B, Samhällskunskap A samt Naturkunskap B (alternativt Fysik A, Kemi A och Biologi A).

8. URVAL

Urval för antagning görs på grundval av betyg 60% och på grundval av högskoleprov 40 %. Antagningsordningen finns tillgänglig på universitetets hemsida, www.oru.se

9. TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING (6 kap. 12-14§§ HF)

Beslut om tillgodoräknande av kurs i yrkesexamen fattas av rektor eller den han bemyndigar. Rektor har bemyndigat berörd institutionsnämnd att fatta dessa beslut.

Beslut om tillgodoräknande av del av kurs fattas av examinator (6 kap. 10§ HF).

10 ÖVRIGT

Röntgensjuksköterskans yrkesfunktion

Av Socialstyrelsens allmänna råd, SOSFS 1993:17, Omvårdnad inom hälso- och sjukvård samt Socialstyrelsens kompetensbeskrivningar för sjuksköterskor, SOSFS 1995:5, framgår att sjuksköterskan har en kvalificerad utbildning i specifik omvårdnad.

Sjuksköterskans specialområde omfattar patienter i alla åldrar – barn, ungdomar, vuxna och äldre – som från olika verksamheter inom sluten eller öppen vård remitteras till kliniken för diagnostisk-radiologisk undersökning eller behandling. I professionen ligger att kunna ansvara för undersökningar vars resultat skall utgöra underlag för läkarens diagnos.

I sitt dagliga arbete skall röntgensjuksköterskan söka, kritiskt granska och använda relevanta rön från forskning och utvecklingsarbete. Denna kunskap skall sjuksköterskan kunna förmedla till sina medarbetare och samverkanspartners. Sjuksköterskan ansvarar därmed för att de omvårdnadsteoretiska och etiska grunderna för arbetet tydliggörs och ligger till grund för det dagliga arbetet (SOSFS 1993:17, 1995:5).

2002-10-08

Kurser inom det medicinska området med inriktning mot radiologi

Anatomi och fysiologi med allmän inriktning A, 10 poäng
Anatomi B, 5 poäng
Sjukdomslära med farmakologi A, 10 poäng
Strålningsfysik och teknik A, 5 poäng
Strålningsfysik och teknik B, 5 poäng
Konventionella röntgenundersökningar, kliniska studier B, 5 poäng
Datortomografi, kliniska studier B, 5 poäng
Diagnostik inom medicinsk radiologi C, 5 poäng
Akuta röntgenundersökningar, kliniska studier C, 5 poäng
Fördjupningskurs i medicinsk radiologi, kliniska studier C, 5 poäng
Vetenskaplig grundkurs A, 5 poäng
Vetenskaplig metodik B, 5 poäng
Examensarbete C, 10 poäng

80 poäng varav 60 poäng är teoretiska studier och 20 poäng kliniska studier.

Omvårdnadsvetenskap

Omvårdnad inom medicinsk radiologi A, 10 poäng
Specifik omvårdnad inom medicinsk radiologi I, kliniska studier A, 5 poäng
Specifik omvårdnad inom medicinsk radiologi II, kliniska studier A, 5 poäng
Specifik omvårdnad inom medicinsk radiologi III, kliniska studier B, 5 poäng
Akutsjukvård, kliniska studier B, 5 poäng

30 poäng varav 5 poäng är teoretiska studier och 25 poäng kliniska studier.

Kurser inom Vårdkommunikativt arbete

Vårdkommunikativt arbete I A, 5 poäng
Vårdkommunikativt arbete V A, 5 poäng

10 poäng teoretiska studier

2002-10-08